

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 pett à 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati pett vrsta 4.— Din; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knafljova ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo: Knafljova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Radić odpoveduje zavezništvo radikalom

„Radikalna strahovlada je smrt za državo“

Izredno oster Radićev članek v »Domu«. — Vehementni napadi na gg. Uzunovića in Maksimovića. — Radićevci ne morejo več z radikali in prehajajo v opozicijo.

— Zagreb, 26. januarja. Pod senzacionalnim naslovom »Radikalna volja na korupcija in strahovlada — največja nevarnost za narod in državo« objavlja današnji »Dom« strahovit napad na Radika. V banski Hrvatski so tako maloštevilni, da so politično brezpomembni. Enako v Dalmaciji, V Bosni in Hercegovini so v manjšini. V Vojvodini in Južni Srbiji se drže samo s strahovladom. V Severni Srbiji so davidovičevci in zemljoradniki faktično jači.

Kljub temu, da so se vršile te volitve pod velikim pritiskom volilne korupcije in volilne strahovlade po stari radikalni metodi, pa so radikali popolnoma propadli. V Sloveniji ni radikalov. V banski Hrvatski so tako maloštevilni, da so politično brezpomembni. Enako v Dalmaciji, V Bosni in Hercegovini so v manjšini. V Vojvodini in Južni Srbiji se drže samo s strahovladom. V Severni Srbiji so davidovičevci in zemljoradniki faktično jači.

Predsednik HSS je zato dan za dnevno dobival strahovite pritožbe o terorju. Pritožbe so dohajale iz Korčule, iz Bosne, iz Sarajeva, iz Bosanskega Broda, iz Vojvodine. Maksimović si domišlja, da je on edini človek, ki lahko reši državo in da mora ostati notranji minister, da s korupcijo in s strahovladom po možnosti še poveča sedanje število radikalnih poslancev, da se na ta način omogoči čisto radikalna vlada.

To bolesto idejo je povzel tudi Uzunović, samo s to razliko, da mora tudi novi homogeni radikalni načelovati Uzunović.

Forsirana razprava o proračunu u

Na eni sami seji je vladna večina površno preresetala in nato sprejela proračuna dveh najvažnejših ministrstev.

— Beograd, 26. januarja. Srečna seja finančnega odbora je bila posvečena proračunu dveh najvažnejših ministrstev, t. j. notranjemu in zunanemu. Zato je razumljivo, da so se te seje udeležili vsi člani finančnega odbora med njimi tudi Lj. Davidovič in Vojta Veliković, ki sta doslej le redko prihajala na seje. Najprvo je bil predložen proračun ministrstva za zunanje zadeve. Zunanji minister dr. Ninko Perić je podal kratek izjavo, v kateri prosi odbor, da pregleda proračun s formalnega fin. in tehničnega stališča. Ekspozice o zunanji politiki bo dr. Perić podal pri razpravi v plenumu Narodne skupščine, ker se sedaj še ni udeležil v svojih kompliciranih resor. Izjava zunanjega ministra je izvala veliko nevoljo prisotnih članov finančnega odbora. V sledeči razpravi so govorniki opozicije razgledali vse šibke točke naše zunanje politike ter opozorili na tehnične nedostatke naše diplomatske službe. Proračun ministrstva je bil končno sprejet kljub kritiki opozicije.

Nato je sledila razprava o proračunu notranjega ministrstva. Notranji minister Boža Maksimović je podal kratek ekspozice, v katerem je zagovarjal svojo politiko. Posl.

Iztreženje na Madžarskem

Grof Bethlen o svojih ciljih.

Budimpešta, 25. januarja. Srečna seja v vršila konferenca vladne stranke, na kateri je imel ministrski predsednik grof Bethlen daljši govor o politiki Madžarske. Bethlen je odločno nastopil proti rožljanju z orožjem, ki lahko ogroža dobre odnose s sosedji. Glede vprašanja madžarskega kraljevstva je grof Bethlen izjavil, da o tem v Rimu ne bo razpravljali, ker ne spada na dnevni red madžarske politike. Naloga vlade je, da se peča samo z vprašanji, ki jih je mogoče rešiti v sedanosti ali bližnji bodočnosti. Vprašanje madžarskega kraljevstva pa še ni dozorelo in ne spada na pred vlado, ne pred parlament.

— Budimpešta, 25. januarja. V klubskih prostorih vladne stranke se zadnje dni intenzivno razpravlja o vprašanju zunanje-politične orijentacije Madžar-

dr. Sečurov je ugotovil, da znašajo upravni izdatki notranjega ministrstva kot centralne 39 milijonov, izdatki za uprav službo v obdobju pa 120 milijonov, tako da stane upravni aparat tega ministrstva za celo državo 159 milijonov, policija vrh tega še 360, žandarmerija pa 426 milijonov. To ni ministrstvo notranjih del marveč ministrstvo policije. Govornik je stavil notranjemu ministru vprašanje, zakaj se v ekspoziciji ni dotaknil vprašanja oblasti in reorganizacije saouprav ter oblastnih proračunov. V Vojvodini e danes niso bile razpisane obšinske volitve. V notranjem ministrstvu leži nad 25.000 prošelj za podelitev državljanstva. Posl. Agatanović smatra, da je edina upravičena postavka izdatke za žandarmerijo. Vse ostale postavke naj se naprtijo radikalni stranki, ker so uradniki notranjega ministrstva faktično uradniki radikalne stranke. Tudi sledeča kritika je razgalila še druge pomanjkljivosti notranje politike Bože Maksimovića in napake ministrstva notranjih del.

Tudi proračun notranjega ministrstva je bil z večino glasov sprejet.

ske. Zlasti je potovanje grofa Bethlena v Rim ter ureditev odnosov napram Jugoslaviji predmet živahnih kontroverz med poslanci. Ugleden član vladne večine je izjavil z ozirom na te kontroverze novinarjem: »Smer zunanje politike madžarske države še ni dozorela. Madžarska zunanja politika si mora ohraniti proste roke ter se ne sme vezati v nobenem pravcu. Madžarski narod in madžarska vlada odklanjata v sedanem trenutku vsako definitivno orijentacijo. Bethlenovo potovanje ne sme imeti političnega značaja. Madžarski je pred vsem na tem, da popravi svoje slabo gospodarsko stanje. Sele ko bo ozdravila svoje gospodarske temelje, bo lahko pričela politizirati.«

DIVJI LOVEC

Rad kali žele obnove Nacionalnega bloka

Porazen vtis Radićevih napadov. — Radić nujno pozvan v Beograd. — Radikalno »Vreme« javno pletira za koalicio med VRSe in SDS.

— Beograd, 26. januarja. Že prejšnji članki Stepana Radića, v katerih je napadel radikale, češ da so izvajali velik volilni teror v Vojvodini, so vzbudili v vladnih vrstah negotovanje in splošno razburjenost. K tem članom se je danes dopolnilo pridružila senzacionalna izjava Stepana Radića, ki jo priobčuje v današnji številki »Dom«. Stepan Radić napada s silno ostrimi izrazi vlado in radikale ter jim očita, da se vzdržujejo samo z volilnim terorjem. Končno nanovčuje Radić, da se bo s svojimi poslanci pridružil opoziciji in ž njo stvoril močno nacionalno koncentracijo, ki bo lahko nadomestila sedanjo vlado v parlamentu. Radićeve izjave so napravile na vse vladne kroge sila globok vtis. Radikali, zlasti oni iz centra, si ne prikrivajo, da je nastal kljub formalnemu ugodnemu izidu oblastnih volitev skrajno napet moment. Pristaši Uzunovića odklanjajo vsako nadaljnjo pojasnilo in izjavljajo, da je bil Stepan Radić nujno povabljen, da prispe v Beograd in da tukaj pove,

kaj prav za prav namerava in kaj hoče s svojimi izjavami. Sele nato bo Nikola Uzunović odločil svojo taktiko ter storil svoje korake.

Razume se, da je ta incident med vlado in Stepanom Radićem izval med pašičevci veliko radost, ker je »pet potrdil njihovo tezo, da je nemogoče sodelovati s Stepanom Radićem in da je treba to nenaravno, za radikalno stranko toli škodljivo situacijo enkrat za vselej presecati. Politični krogi si ne prikrivajo, da se Stepan Radić zopet približuje Demokratični zajednici in da je treba razumeti njegove izpade kot znamenje predstojećih novih dogodkov. V tej zvezi je markanten članek današnjega »Vremena«, ki polemizira z Radićevimi izjavami v »Domu« in trdi, da bi bil najboljši izhod iz sedanjega položaja pač ta, da se ustanovi nacionalni blok med radikalno stranko in stranko Sv. Pribičevića. Članek skoro oficijelnega glasila radikalne stranke je vzbudil splošno pozornost.

Narodna skupščina zopet nima dela

Razpravlja le o malenkostih in debatira z medklici. — Odbori za šolske zakone. — Dva nova poslanka.

— Beograd, 26. januarja. Pred sejo Narodne skupščine se je vršil sestanek šefov strank s predsednikom Narodne skupščine, da se sporazumejo glede sestave odborov za proučevanje zakonskih osnutkov o osnovnem in srednjem šolstvu. Poslanec Preka je vprašal predsednika, zakaj ni bil postavljen na dnevni red seje Narodne skupščine predlog o izpremembi poslovnika Narodne skupščine. Radićeva stranka pri sestavi skupščinskih odborov namreč ni vnoštevana v onem razmerju, ki bi odgovarjalo njeni številni moči, in HSS zahteva zato spremembo poslovnika. Predsednik Narodne skupščine Trifković je odgovoril, da o tem vprašanju odloča vlada in da se naj HSS sporazume z njo.

Za popoldne je sklicana seja zakonodajnega odbora, ki bo nadaljeval načelno razpravo o zakonu o vrhovni državni upravi. Istočasno bo seja finančnega odbora, ki bo pretresal proračun ministrstva financ in proračun rezervnih kreditov.

Se pred sejo Narodne skupščine se je vršila v predsedništvu vlade konferenca med predsednikom vlade Nikolom Uzunovićem in notranjim ministrom Božo Maksimovićem. Razgovor se je nanašal na oblastne volitve. Zanimivo je, da notranje ministrstvo tudi danes dopoldne še ni objavilo uradnih podatkov o teh volitvah.

Seja Narodne skupščine je bila odvojena ob 11. Predsedništvo je sporočilo, da prihaja mesto poslanca Kumandija, ki je obdržal župansko mesto v Beogradu, v Narodno skupščino po-

slanec Dugović. Pera Marković vprašuje, kako je bilo to vprašanje rešeno, dasi Narodna skupščina o tem sploh še ni sklepala. Predsednik Narodne skupščine je presekalo nato sledečo diskusijo, ki je bila prepojena s precejšnjim nemirnom in prepričanjem, da glasovanjem. Njegov predlog je večina sprejela.

Namesto pok. Nikole Pašića je bil proglašen za poslanika njegov namestnik Emilijan Grbić, prota iz Zemuna. Svetozar Pribičević vpraša med splošnim smehom novega poslanca, ali je pristaš Uzunovića ali Pašičeve skupine.

Nato so sledile razne manjše interelacije in odgovori. Sledile so volitve skupščinskih odborov za pretres zakonskih načrtov o oshovnem in srednjem šolstvu ter o tolmačenju § 108. volilnega zakona. V vse te odbore so dobili radikali po 9 članov, radićevci po 3, demokratična zajednica po 3, SDS po 2, klerikalci po 1, Ljuba Jovanović po 1, zemljoradniki po 1 in ostale manjše skupine po enega. Od SDS sta v šolskih odborih Svetozar Pribičević in dr. Pivko.

Nato je bil odrejen kratek odmor, da se vlada dogovori glede nadaljnjega dnevnega reda. Poslanci so delali razne medklice ter spravili predsedstvo Narodne skupščine v zadrego. Predsednik je nato razrešil mučno situacijo s tem, da je zaključil sejo in napovedal prihodnjo sejo radi jutrišnjega praznika Sv. Save šele za petek ob 10. dopoldne v dnevnem redom: volitve dveh članov v ukrajini odbor ratne štete in poročilo odbora za prošnje in pritožbe. Sledil je kratek incident s poslancem Vildjem, ki je grajal kršitev poslovnika.

Mandati SDS

— Beograd, 26. januarja. Po najnovejših podatkih je dosegla SDS skupaj 98 oblastnih mandatov, in to: v baški oblasti 3, v beogradski 8, v bitolski 1, v bihaški 3, v vrbaški 5, v dubrovniški 1, v zagrebski 3, v ljubljanski 6, v mariborski 3, v moravski 1, v osiješki 11, v podonavski 3, v primorsko-krajski 30, v raški 1, v sarajevski 1, v splitski 7, v sremski 6, v travniški 1, v tuzlanski 1.

Iz ljubljanske kronike

Streljanje »za hec« in njega posledice.

Mrak je že razprostrl svoja krila nad Trnovskim pristanom. Po česti ob Ljubljani se je sprehajal zaljubljeni parček. Lepi in vitki Mirko je objemal svojo Rozalindo. Ze dalj časa nista imela sestanka in zato je bil tem bolj prisrčen... Mirko je bil izredno ponosen in venomer je goštol svoj golobičici: »Vidiš Rozalindica! Sedaj pa se nobenega ne bojim! Imam revolver in tudi orožni list! Če me kdo napade, pa bom kar ustrelil vanj!« Res! Mirko je po dolgi borbi in naporih letos prejel od policijskega ravateljstva dovoljenje, da sme nositi orožje, dobil je orožni list.

Mimo zaljublencev je prišel »ta pikasti Jože«, stara trnovska grča. Ko je videl sladkanje in objemanje, je hudomušno v trnovskem žargonu pripomnil: »Le stiskajta se! Če pa ne zmagas, pa jaz pomagam!« Mirko je postal besen kot lev. Prijel je Jožeta in razvnel se je besedni dvoboj, v katerem Jože ni varčeval s krepkimi izrazi. Mirko se je končno spomnil: »Čemu imam revolver! Orožni list tudi! Pravico imam streljati!... Brž je potegnil revolver in dvakrat ustrelil »za hec«, kakor pravi sam. v Ljubljani. »Pumf, Pumf«, se je razlegalo po Trnovem. Ljudje so začeli skupaj leteti.

Na mesto sta prišla tudi dva stražnika. Legitimirala sta Mirkota. Epilog te idile je bil na policijskem ravateljstvu, kamor je bil Mirko povabljen. Skušal je modro utemeljiti svoje prvo streljanje. Ni pomagal. Resno so mu naznanili, da je radi »kaljenja nočnega miru« obsojen kar na 100 Din. Mirko je resignirano vzel na znanje to obsodbo, a prišlo je zanj še večje zlo! Odvezli so mu orožni list, češ da mu ni bil zato izdan, da bi streljal kar »za hec«, marveč da fabi orožje le v skrajni sili v svojo obrambo.

Pikasti Jože pa je pravil po Trnovem, kakšen špas je zaigral zaljubljenemu Mirku, češ to je bil »havgtaudijum«. To storijo pa vsem lastnikom orožnega lista v eksemplu povem, da se bodo varovali in pazili in da ne bodo streljali kar za »hec«.

Splošna stavka na zagrebski univerzi

— Zagreb, 26. januarja. Ob pol 11. dopoldne se je vršila pred univerzo velika skupščina univerzitetnih slušateljev. Skupščini je prisostvovalo nad 1500 akademikov, ki so v znak protesta, da je finančni odbor štali generalni štrak na vseh fakultetah. Po prečitani resoluciji so se vseučiliški mirno razšli. Policija ni imela povoda nastopiti. Z današnjim dnevom so bila na vseh fakultetah zagrebske univerze prekinjena vsa predavanja.

Krajačevi zakon

— Beograd, 26. januarja. Srečna seja sprejeta v avdienci najprvo minister za trgovino in industrijo dr. Krajač, nato pa demokratični poslanec dr. Pečić. Krajač je podpisal pri tej priliki ukaze, s katerimi se pooblašča ministar za trgovino in industrijo dr. Krajač, da predloži Narodni skupščini nastopne zakonske načrte:

1. zakon o izdajanju industrijskih obveznic,
2. zakon o borzah,
3. zakon o kontroli izvoza poljedelskih proizvodov,
4. zakon o kontroli čistote proizvodov iz dragih kovin,
5. zakon o merah njih uporabi in kontroli v javnem prometu,
6. zakon o upravi za mere in dragocene kovine.

Kdo je izvoljen v Mariboru?

Mi smo že pred volitvami ponovno opozarjali na to, da bodo vsi oni Slovenci, ki bodo oddali svoje glasove za klerikalno - radikalno - nemško zvezo, volili Nemca. »Slovenec« in klerikalci so to seveda z vso vmeno oporekali in naglašali, da gre v Mariboru le za gospodarski blok in za boj proti SDS. Da pa temu ni tako, temveč da smo imeli prav mi, ko smo trdili, da gre v Mariboru le za nemški mandat s pomočjo Slovencev, potrjuje sledeče poročilo, ki ga objavlja glavni organ Nemške stranke v Jugoslaviji, novosadski »Deutsches Volksblatt«. Vest je datirana »aus Marburg«, ker Nemci še vedno nečesto poznati slovenskega Maribora. Vest se glasi:

Kompromisna lista Nemške stranke z radikalno in klerikalno stranko je dosegla pri nedeljskih volitvah v Mariboru 2165 glasov. Od treh mandatov, ki prihajajo v tem okrožju v pošte, je lista priborila dva. Ker pa mora v smislu sklenjenega pakta v slučaju, da nemški kandidat, ki je kandidiral na tretjem mestu, ne bo izvoljen, eden izmed obeh prvih kandidatov odstopiti, se lahko smatra, ako bodo pogodbeniki ostali zvesti dani besedi, kandidat Nemške stranke dr. Lothar Mühleisen za izvoljenega.

Sedaj bo menda vsakomur jasno, da je v Mariboru volil, ki je oddal krogičico v drugo skrinjico, nemškega advokata dr. Mühleisna. In le mariborskim klerikalcem se je zahvaliti, če sedaj Nemci razglašajo po svetu, da so dobili v Mariboru 2165 glasov, ko jih v resnici ne bi niti 600! To so prvi sadovi klerikalnega in radikalnega narodnega izdaistva.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA

Efekt. 2 in polodst. držav. renta za vojni škodo denar 352, blago —, 70dst. inv. pojeilo iz leta 1921 82, 83, Celjska posojilnica d. 195, 198, Ljubljanska kreditna banka 99, 100, Prva hrvaška štedionica 910, Kreditni zavod 170, 180, Trboveljska premogokopna družba 360, Združene papirnice 120.

ZAGREBSKA BORZA

Efekt. 70dst. invest. pos. 1921 82 in pol — 83 in pol, 2 in pol odst. drž. rente za ratnu štetu 333 — 354, Hrv. eskomptna banka 105 — 109, Kreditna banka Zagreb 106 — 110, Hipotekarna banka 63.5—64, Jugobanka 102 in pol — 103, Pravedniona 950—955, Drava d. d. Osiček 425, Seberana Osiček 525—535, Isis d. d. 50—51, Gutman 270—286, Slaveks 115—120, Slavonija 32.2—32.5, Trboveljska 357.5—360, Union paromlin 315—320, Vevče 120, Agraria 40—50.

Devize. Dunaj 799.50, 802.50, Berlin 13.85, 13.515, Italija 243.77, 245.77, London 275.70, 276.50, New-York ček 56.70, 56.30, Paris 224.50, 226.50, Praga 168.05, 168.55, Curih 10.94, 10.97.

Valute. Italija 241.—, 243.—, New-York 56.—, 56.20.

INOZEMSKA BORZE.

— Curih: Beograd 9.135, Pariz 20.53, London 25.1925, New-York 519.25, Praga 15.385, Dunaj 73.25.
— Trst: Beograd 40.96, London 113.125, Curih 448.70.

Naročnikom „Slov. Naroda“

Naposled se nam je posrečilo premagati oviro, tako da bomo lahko sedaj začeli nuditi svojim naročnikom razne ugodnosti, ki smo jih obljubili v novoletni številki. Sčasoma bomo te ugodnosti vedno bolj razširjali, tako da bodo imeli od njih naši naročniki v primeri z nizko naročnino precejšnjo korist.

Ker najbrž ne bodo reflektirali na te ugodnosti vsi naši naročniki, mi pa moramo vendar imeti točno evidenco, prosimo vse one ljubljanske naročnike, ki se nameravajo posluževati naših ugodnosti, da dvignejo v upravi „Slov. Naroda“ (Knafjeva ulica 5) posebne izkaznice, ki bodo veljavne za celo leto. Da ne bo prevelikega naveda, bo uprava razdeljevala izkaznice naročnikom v

abecednem redu. Prosim, da pridejo ali pošljejo po nje jutri, v četrtek popoldne od 4.—7. naročniki z začetnimi črkami rodbinskih imen A—E. Tam dobe tudi vse nadaljne informacije. Vsekaj po možnosti prinese s seboj potrdilo o plačani naročnini za mesec januar.

Odstelj bomo vse podatke, tiče se ugodnosti za naročnike, objavljali v „Beleznici“.

Za enkrat bodo ugodnosti koristile le našim naročnikom v Ljubljani in okolici, ker se jih drugi radi oddaljenosti pač ne bodo mogli posluževati. Zato se bomo izvenljubljanskim naročnikom razvijali na kak drug način, ki ga bomo še objavili.

„Slovenski Narod“.

Potopljeno brodovje

Kje? Kdaj?

Ob 35 letnici smrti Ivana Železnikarja

Danes poteče 35 let, odkar pokriva zemlja telesne ostanke enega najodličnejših slovenskih novinarjev, dolgoletnega glavnega urednika našega lista, Ivana Železnikarja. Bil je prvi slovenski poklicni novinar, ki je kot tak prehodil tudi vso trnjevo pot, ki jo je imel in jo ima še danes slovenski novinar. Za „Slov. Narod“, kateremu je bil dolga leta glavni urednik, si je stekel neveljavih zaslug in se je list baš pod njegovim uredništvom najbolj dvignil in razširil. Železnikar je bil skozi in skozi borbena natura, ki je z besedo in peresom stal na braniku slovenskih interesov ter pripravljaj pot do narodne in državne svobode.

Ivan Železnikar je bil rojen 1839. v Stiški vasi pri Cerkljah kot sin kmečkih starišev. Svojo mladost je preživel pri svojem stricu, župniku v Istri, ki je spoznal bistro glavico in ga poslal v ljubljanske šole. Dovršil je gimnazijo v Ljubljani, nato pa je moral iskati službe, ker ni imel sredstev, da bi nadaljeval študije. Po večletnem učiteljevanju je odšel na Dunaj, kjer je študiral jus. Toda skromni prihranki so kmalu pošli. Zopet je moral študije opustiti. Našel je mesto kot notarski kandidat v Slov. Bistrici. Toda suhoparno pisarniško delo mu ni ugajalo. Že v zgodnji mladosti je postal zvest sotrudnik slovenskih listov. Ko pa so v Mariboru ustanovili „Slov. Narod“, je postal Železnikar eden njegovih najzvestejših dopisnikov. Zato je po Tomšičevi smrti bilo uredništvo poverjeno njemu. Toda Železnikar je v svoji borbivosti zašel čisto predač, radi česar je moral napraviti mesto Jurčiču. Še le po Jurčičevi smrti je Železnikar zopet prevzel glavno uredništvo, ki ga je vodil do svoje smrti. Če tudi mu je dal list mnogo dela, se je z veliko vnemo posvečal tudi literarnemu in političnemu delu. Sodeloval je pri „Ljubljanskem Zvonu“, izdal in uredil Zarnikove spise in znano „Narodno pesmarico“, ki je še danes priljubljena. Razna narodna in

kulturna društva so ga prištevila med svoje najagilnejše in naizvestejše delavce. Povsod, kjer je bilo treba brati slovenski jezik, slovensko zemljo in narodne interese, je bil Železnikar med prvimi. Zato se ga ob obletnici njegove prezgodnje smrti ne spominjamo s hvaležnostjo samo njegovi stanovski kolegi, marveč vsa napredna Slovenija, ki je izkubila z njegovo smrtjo enega svojih najboljših in najvnetejših pobornikov. Slava njegovemu spominu!

Pojasnilo o spomeniku kralja Petra I. v Ljubljani

Odbor za postavitev spomenika nam piše: V dveh ljubljanskih dnevnikih sta v kratkem času izšla članka X. Y. „Nemogoč prostor za spomenik Petra I. v Ljubljani“ in K. „Raziran park pred Ljubljano“. Oba članka sta po vsebini sorodna ter temeljita na nesnovanih trditvah. Zato v pojasnilu objavljamo sledeče podatke:

Žirija (umetniško razsodišče), ki bo ocenjevala osnutke za spomenik, je sestavljena iz umetnikov in strokovnjakov, katerih sodbi lahko Slovenija mirno zaupa. Med njenimi člani sta tudi arhitekt in kipar svetovnega slovesa. Namen spomenika je ovekovečenje osvobodjenja Slovenije, ki je zato dolžna hvaliti svojem kralju Osvoboditelju. Noben krog si ni vbil v glavo kakršnekoli fiksne misli; nobena kaprica par ljudi ne odlučuje; akcija za postavitev podpira celokupna Slovenija v oni enodušnosti, v kateri je dočakala svoje osvobodjenje.

Ni res, da se hoče spomenik postaviti za parade in defiliranje; ni res, da se je predpisal lep in velik konj; ni res, da se je predpisalo raziranje trga. Kakšen bo spomenik, bo pokazala šele edino merodajna sodba umetniške žirije, ki bo ocenjevala osnutke z umetniške strokovnega stališča. Za osnutke bo pa v kratkem razpisal natečaj, zato ne more nihče v naprej grajati nekal, kar še ne obstaja. V natečaju ne bo predpisana niti oblika spomenika, niti način preureditve trga. Celokupna Slovenija mora z zaupanjem pričakovati rešitve vprašanj o spomeniku in o ureditvi trga, ker bodo o teh vprašanjih na podlagi došli osnutkov sodili člani umetniškega razsodišča nepristransko in zgolj po strokovnih in estetskih vidikih.

Končno pojasnjujemo, da bodo vsi načrti, ki bo umetniško razsodišče povedalo svojo končno sodbo, razstavljeni, da se bo celokupna javnost mogla prepričati o doseženem uspehu natečaja.

O stroških preureditve razširjene vesti z ozirom na gornje ugotovitve ne morejo imeti nobene podlage. O tem, kar se ni odločeno, ne more biti nobenega proračuna; kar se bo pa določilo (in to bo dobro, za to jamči sestava žirije), bo pa vredno akcije, ki je v Sloveniji našla enodušno odmev ter je ob vsestranski podpori zagotovljena tako, da bo od tega imela Slovenija dvojno korist, ki se bo odražala v povzdigi njenega domovinskega in narodnega ponosa in pridobitvi umetnine prve vrste. Celokupno javnost prosimo, da podpira stremiljenje odbora za

postavitev spomenika v vsaki smeri; kdor ima kak nasvet, naj ga sporoči odboru. Nikar naj se ne razširja vesti, ki nimajo nobene podlage in so v stanu samo podirati to, kar se je s trudom zgradilo.

V obrambo invalidske časti

Uredništvu „Slovenca“ in vodstvu SLS.

Na našo konstatcijo, da „Slovenec“ ni hotel priobčiti poročila o shodu in zaključkih vojnih žrtv z dne 16. t. m. prinašate nestvarnen odgovor, na katerega odgovarjamo le tole:

1. Vojne žrtve same dobro vedo, da jim dr. Breclji ničesar ne more dati, zato tem bolj obojamo volilno agitacijo SLS. podprto z listom „Slovenec“ in vabijo, da je kandidat v oblastno skupščino vojnih žrtv nam znani zdravnik dr. Breclji. Mi ne kraticemo nobenemu njegovemu mišljenju, ugotovimo le, da je zdravnik čisto nekaj drugega kakor kandidat politične stranke.
2. Vojne žrtve in njih pooblaščenec smatrajo za javno mnenje med drugim tudi list „Slovenec“, ne pa njega oboje in mnene posameznega urednika.
3. Kar je bilo sklenjeno na javnem zborovanju vojnih žrtv 16. t. m. niso sklepili SDSarjev. Sklepale so in sprejele te sklepe le vojne žrtve in so želele, da se ti sklepi javno povedo. In te vojne žrtve se zbirajo iz najrazličnejših političnih frakcij in gotovo ne manjka med njimi tudi pristašev SLS.

4. Invalidski javnosti je ležeče na tem, da se dogodi v U. V. I. javno razpravo in se jo s tako javno razpravo zamore zaščititi. In kdor prezira in gazi njene sklepe, tepta njene pravice.

Mi prenašamo najtežje žrtve in bremen na vojnih in povojnih posledic, zato se tudi s čisto vestjo postavljamo nad vsako vojno žrtvam podtaknjeno politično nekritičnost.

V splošnem politika ne pozna pardona, če ji gre za korist; mi pa tega od nje ne potrebujemo; želimo le, da korigirata politično netaktnost, katero ste nam invalidsko javnostjo zagrešili.

S tem smo povedali javno, kar smo imeli, k Vašemu političnemu izpadu povedati, obžaljuj, da je do tega prišlo.

Zapisnikar: Četnovar Stanko. Predsednik: Fran Koler.

Vojnim invalidom in vdovam!

Podpisani deseterčlanski odbor krajevnice organizacije U. V. I. v Ljubljani, ročajoč vsestrane sklope javnega shoda z dne 16. t. m. v Ljubljani, poziva vse one vojne invalide in vdove, člane našega združenja, katerih upravičene prošnje na odbore podružnic, na prejšnji I. O., odnosno sedanji Oblasni odbor v Ljubljani, so bile brez razlogov ali brez zadostne utemeljitve odklonjene, in vse one, kateri čutijo, da se jim je prizadejala krivica od posameznika ali odbora — da v interesu razčiščenja — vsak tak slučaj točno popisajo (kaj so prosili in s čem je prošnja bila odklonjena); priložijo naj odgovore, s katerim se prošnja odklanja ter navedejo podatke in ako je potreba tudi priče in tako opremljeno dopošljejo priporočeno na predsednika podpisane organizacije, Franca Koler, Ljubljana, Karlovska cesta 7. Tako zbrani materijal bo pregledal in upravičene prošnje, ako so bile z nezadostnimi razlogi odklonjene, se bodo skušale privedi k obnovitvi. Krivice, ki bodo očitne, pa se bodo dale na razpravo javno in pri prihodnjem obnem zboru O. O. in tam se bo zahtevalo da se krivici društveno kasnujejo, odnosno odpravijo iz našega združenja.

Da ne bo pomot in da ne bo ta objava služila za tarbo tistim, ki pravijo, da člani nimajo pravice revidirati delo svoje organizacije, pojasnjujemo, da so vsakokratni odborniki pri O. O. obnem člani naše krajevnice organizacije U. V. I. in da oni vodijo posle združenja za vso Slovenijo in ker so naši člani neglede na to, kako so prišli kot odborniki v O. O., je naša dolžnost, da zasledujemo njihovo delo enako kot vsakega drugega našega člana, ne da bi s tem hoteli krajsati njih funkcijo in mandat, katerega so sprejeli. To pa kar delamo, delamo v interesu celokupne članstva.

Zapisnikar: Četnovar Stanko. Predsednik: Fran Koler.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

DRAMA.
Začetek ob 20.
Sreda, 26.: „Ugrabljene Sabine“. B. Cetrek. 27.: Zaprto.
Petek, 28.: „Pri lepi krčmarici“. D. Sobota, 29.: Ob 15.: „Kovarstvo in ljubezen“. Dijška predstava po znižanih cenah. Izv.

OPERA.
Začetek ob pol 20.
Sreda, 26.: „Figarova svatba“. C. Cetrek. 27.: Zaprto.
Petek, 28.: „Ples v maskah“. E. Sobota, 29.: „Grofica Marica“. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izv.

Največja koncertna dvorana v Evropi je Albert-Hall v Londonu. V dvorani je prostora za okrog 5000 posetnikov. Ta ogromna dvorana je bila nabit polna, ko je imel pred kratkim časom v njej svoj vijolični koncert znameniti virtuoz Vaša Prihoda. Umetnik uživa tako ogromen sloves, da je posetil njegov koncert tudi angleški kralj. Koncert Vaše Prihoda se vrši v Ljubljani v četrtek dne 3. februarja ob 20. v Unionski dvorani. — Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Iz gledališke pisarne. V soboto popoldne ob 15. se vrši v drami dijaška predstava. Vprizori so klasična Schillerjeva drama: „Kovarstvo in ljubezen“. Uprava opozarja mladino ljubljanskih srednješolskih in strokovnih zavodov na vprizoritev klasične drame. Za predstavo veljajo izredno znižane cene. Opozorjamo pa ponovno, da je začetek točkar ob 15. in ne kakor je običajno ob 16. — V soboto zvečer se poje v operi Kalmanova opereta „Grofica Marica“ kot ljudska predstava.

po znižanih cenah. — Danes se po večerenskem presledku ponovi Mozartova komična opera „Figarova svatba“ za red C. Danes zvečer ob 8. se vrši v Filharmenični dvorani koncert gojenec konservatorija, na katerem nastopijo gojenci prof. Slajsa in prof. Ravnika. Program je popolnoma koncertnega značaja in obsega sledeče točke: Tartin: Sonata v g-molu za vijolino in klavir, Saint-Saens: Koncert v h-molu, za vijolino in klavir, Chopin: Poloneza v c-molu (klavir), Smetana: a) Slavnost čeških kmetov, b) Salonska polka (klavir), Debussy: En Bateau, Dawes: Melodija, Kriška: Uspavanka za vijolino in klavir. Ravnateljstvo opozarja starše gojencev glasbene šole in konservatorija na ta koncert, katerega posej je za konservatoriste obvezno. Cene so izredno nizke. Se deži po 10 in 5 Din — se dobivajo v Matični knjigarni.

Beleznica

KOLENDAR.

Danes: sreda 26. januarja 1927; katoličani: Polikarp; pravoslavni: 13. januarja: Jermilo.
Jutri: Četrtek, 27. januarja 1927; katoličani: Ivan Zlatoust; pravoslavni: 14. januarja: Sv. Sava.

DANESNJE PRIREDITVE.

Gledališča. Drama: „Ugrabljene Sabine“. B. — Opera: „Figarova svatba“. C. Kinematografi: Dvor: „Ljubav je slepa“. — Ideal: „Hauptmann von Köpenick“. Koncert gojencev konservatorija ob 20. v Filharmenični dvorani (Kino Matica). Zelo nizka vstopnina!

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Bohovec, Kongresni trg; Jošt, C. lovska cesta; Ustar, Sv. Petra cesta.

Dogodki križem Jugoslavije

Tisočdinarski falzifikati v Prekmurju. — Ponarejalec prijet na Dunaju. — Kako je naivna kmetica naselila prevejani sleparki.

Pred več tedni smo že poročali, da so se v Prekmurju pojavili 1000dinarski falzifikati. Razpečavali so jih razni sumljivi tipi. Falzifikati so bili sicer tako slabo izdelani, da jih je lahko vsakdo že na prvi pogled spoznal. Toda na deželi je mnogo ljudi, ki še nikdar niso imeli v rokah 1000dinarskega bankovca in zato se je razpečevalec res tudi posrečilo, da so kakih deset falzifikatov spravili v promet. Čim pa so se falzifikati pojavili v večjih krajih, so bili takoj opaženi in ni trajalo dolgo, da so bili tudi razpečevalci pod ključem. Težje delo pa so imele oblasti s falzifikatorjem samim. Na podlagi poizvedb in zaslišanih aretiranih razpečevalcev se je sicer posrečilo ugotoviti, da gre za nekega Alojzija Ravšla, vendar pa jo je ta pravčasno popihal. Vse poizvedovanje za njim je ostalo brez uspeha.

Pred par dnevi pa je mariborska policija prišla z Dunaja poročilo, da je bil tam aretiran neki Ludovik Jaroslav Rössler, ki pripoveduje, da je doma iz Hodoša v Prekmurju. Dunajski policiji je izjavil, da je po preobratu ustrelil iz zasede tri jugoslovanske vojake ter da je potem radi tega pobegnil. Mariborska policija pa je ugotovila, da ga zasleduje tudi beogradska policija radi raznih goljufij. Ko je dunajska policija na zahtevo poslala fotografije aretiranca, so v njem spoznali pogrešanega Ravšla, ki je izdelal 1000dinar. falzifikate. Ravšl se izdaja tudi za plemiča in nastopa kot Ludovik Anton Johann Edler von Roswadowsky iz Prekmurja. Pod tem imenom je izvršil več velikih goljufij in je znan tudi že v Parizu, Curihu in drugih tujsko - prometnih centrih kot nevaren pustolovec. Na zahtevo naših oblasti bo Ravšl izročen v zapore mariborskega sodišča.

Kljub temu, da je skoraj vsak dan slišati in čitati o raznih trikih goljufov, jim ljudje še vedno naselajo. Najbolj znan trik goljufivih kupcev je, da zva-

bijo prodajalca v hišo, ki ima dva izhoda in ga puste pri vhodu čakati, dočim sami izginijo pri zadnjih vratih. Na ta način je bilo ogoljufanih že nesteto ljudi, a vendar najdejo premeteni goljufi vedno zopet nove žrtve. Tako je te dni naselila v Zagrebu neka kmetica. Na trgu je prodajala jajca. Imela jih je celo košaro. Krog 9. dopoldne je stopila k njej precej elegantno oblečena gospa, ki je izjavila, da kupi vso košaro jajc. Kmetica je bila te ponudbe zelo vesela, ker bi se na ta način kmalu iznebila svojega blaga in bi ji ne bilo treba zmrzovati na trgu. Zato sta se hitro pobotali. Kmetica je napravila celo nižjo ceno ter rada ustregla želji ugledne dame, da ji ponese jajca na dom. Spotoma ji je dama pripovedovala, da ima dobrodošlo gostilno in da rabi zelo mnogo jajc. Prosila je kmetico, naj ji vsak teden preskrbi kakih 3 do 400 komadov. Kmetica si je v duhu že izračunala, koliko bo pri tem zaslužila in je bila vesela dobre kupčije. Ko sta že precej časa korakali po ulici, se je dama ustavila pred neko večjo hišo. Izjavila je, da stanuje tu njena šivilja, kateri dolguje še 130 Din. Ker pa ni imela pri sebi dovolj drobiža, je naprosila kmetico, naj ji posoda češ, da ji vrne doma, ko ji bo plačala jajca. Kmetica je z veseljem ustregla tej zahtevi in ji izročila skoraj vse izkupiček tega dne. Gospa je izginila v hiši, kmetici pa je naročila, naj jo čaka pri vratih. Češ, da se takoj vrne. Minilo je četr. minilo pol ure, toda gospe ni bilo nazaj. Končno se je kmetič zdelo čakanja dovolj. Stopila je v hišo, da poišče gospo, ki se je gotovo zaklepetala. Res je našla v drugem nadstropju neko šiviljo, ki pa ni prav ničesar vedela o kaki gospi, ki bi ji dolgovala 130 dinarjev. Sedaj še le je kmetica uvidela, da je naselila premeteni goljufij ter je odhitela na policijo, da jo ovari. Običajno je take goljufije težko izslediti in zato bržkone tudi kmetica ne bo nikdar več videla svojega denarja.

Zopet nova banka v Ljubljani

H. J. Magog:

Borba za ljubezen

Avto je zabrel in s fantastično brzino odvihljal v daljo. Dospevši do vznožja strmine se je jel z nazmanjšano hitrostjo vzpenjati po rebri. Še preden sta se vozača zavedla, sta že bila na vrhu slemenca. Spodaj pod njima se je razprostirala prekrasna pokrajina.

— Ali vidite? je tedajci vzkliknil mister Gingle in pokazal z roko v dolino.

Spodaj pod njima so se vile serpentine, ki je o njih govoril izposojevalec avtomobilov. In glej! Doli v dolini, nedaleč od poslednjega ovinka, je brzel avto. Gingle je bil uverjen, da je v njem sedel Mož s krinko in njegovi lepi vjetnici.

James se je vzpel in zopet omahnil na sedež. Krik obupa se mu je izvil iz grla.

— Nikdar jih ne bova vjela: preveč daleč so že pred nama!

— Kdo vam to pravi? ga je zavrnil Gingle. Če jim prezečeva pot, jih lahko ne samo dohitimo, nego celo prehitva!

James je skomignil z rameni in se brezumno zazrl v dolino pod seboj.

Tristo metrov pod njim se je vila poslednja serpentina, tik pod vznožju vzpetine. Med njo in med slemenom, kjer sta se nahajala Gingle in James, je ležala nekaka položna ravnicca, porasla z drevjem. Bilo je absurdno misliti, da bi mogla zasledovalca z avtom skozi goščavo. Kako naj torej dohitim Johnsona in mu otmeta njegovi vjetnici?

— Ne gre, je priznal James in vzdihnil. Z avtomobilom ne gre. Nemara da bi kazalo izstopiti in poskusiti peš?

— Nesmiselno! je odkimal detektiv. Nikoli jih ne vjameva.

Avto je počasi drsel naprej. Mister Gingle je pozorno motril pokrajino pod seboj. Naenkrat je zavrl.

— No, kaj pravite? je vzkliknil in se zmagovalno vpravljaj na sedež.

James je še vedno strmel v globino. Zato ni mogel videti, da so se veje nekega drevesa, ki mu je obračal hrbet, nalahko zazibale. Kakor da jih je nevidna roka zganila. Tudi Gingle najbrž ni opazil ničesar. Napeto je strmel na strmo pobočje, gosto poraslo z drevjem, ter iskal pota, po katerem bi mogel izpeljati svoj avto.

— Nu, kaj pravite? je ponovil detektiv. Ni - li ta pot kakor našaš priljena za našine načrte.

Tako govoreč je pokazal na nekako vrzel, ki jo je drvarska sekira vsakala

v goščavo ravnočrtno malo pod slemenom, pa dol do vznožja griča. Ta gorska pot, jedva dovolj široka za avtomobil, je tvorila nekako jaso, nagrnjeno v kotu nad petinštirideset stopinj. Ni moglo biti baš prijetno poskušati se z avtom po tej vražji rebri: vratomlona akrobacija je zahtevala izredne hladnokrvnosti, neustrašenosti in popolnega poznavanja vseh tajnosti šofiranja.

Kdo je imel vseh teh lastnosti v toliki meri kakor James?

— Prehitela ga bova, je s stisnjenimi zobmi zamrmral detektiv, ki ni mogel odmakniti pogleda od rešilne vrzeli. Presekala mu bova pot... Zabarikadirala jo bova z avtomobilom... Niti slutiti ne bo, da sva midva v bližini, in bo vozil brezskrbno... Ovirna cestni bo zani docela neoprečiakovana... In tedaj ga bova naskočila...

— Pustite me k vodilu! je kričnil James drgetaje od razburjenosti.

Odrinil je Gingle v stran in zavzel njegovo mesto.

— Torej hočete res tvegati? je napol boleče, napol bodreče vprašal detektiv in se trdno prijel za voz.

— Seveda! To je našina edina nada, je stočno odgovoril James.

— Bravo!

— Držite se trdno! je svetoval igralec detektivu.

— Pripravljen sem!... Poženite!

James je spravil motor v tek. Avto se je počasi pomaknil zadensko. Igralec je meril zalet.

— Vse v redu? je kričnil.

— All right!

Mladi mož je pognal avtomobil naprej in zavozil v vrzel. Vedno hitreje je drvel avto nizdol; prah jima je piskal mimo ušes, drevje, bližajoč se jima z blazno naglico, se je zdelo, da raste v nebo. In istočasno se je širila in rastle sivobela progta tam spodaj, ki se je še malo prej videla kakor srebrna nit, vijoloča se v serpentinah.

Vratolomna dirka je trajala le par sekund... Tedajci pa, baš v trenutku, ko je voz dosegel vznožje, je James z vso silo zavrl vodo in okrenil avto navkreber na cesto. Obnem je potegnil za zavoro. Kolesa so se zadržala, karoserija je zahreščala, kakor da se ruši v tisočero koscev. Še nekoliko metrov je drsel avtomobil in naposled obstal.

Blazna vožnja se je srečno iztekla. Nepoškodovana sta izstopila drzna moža iz avta.

— He, he! je zagolgal mister Gingle, ki se mu je vzlic nezvočni prirojeni flegmi glas nekoliko tresel. Bogue, take dirke še nisem doživljal! Upam, da ne boste imeli ničesar proti temu, če jo

zabeležim v njih račun s primerno svoto.

— Kar zapišite! se je zasmejal James. Ni je številke, ki bi mi bila bolj vratomlona kakor tura, ki sva jo pravkar prestala!

Detektiv je bil med tem že na poslu. Iskal je primernege skrivališča. Seveda ni pozabil potegniti uro iz žepa, ki jo je pazljivo motril, kakor da koga pričakuje Z očitnim zadovoljstvom jo je vtaknil nazaj v žep in se z velikimi koraki vrnil nazaj. Medpotoma je dvakrat, trikrat postal pred grmičevji, nekaj gestikuliral, govoril presekane besede in jih spremljal z zrohonom. Kdor bi ga opazoval, bi mislil, da se pogovarja z veami.

Tudi James je sledil njegovemu čudnemu početju, a bil je že preveč vajen detektivskih manir, da bi se še čudil tej ali oni njegovih bizarnih kretenj. Prepustil je mistra Gingle njegovemu glasnemu razmišljanju in gestikulacijam ter je raje prisluhnol, da - li se že bliža Johnsonov avtomobil.

— Kaj hočeva storiti? je vprašal. Vsak hip se utegne sovražnik pojaviti! Detektiv je stal sredi ceste. Mahnil je igralcu z roko.

— Hola! Stopite sem! In okrenite avto, da zaprete cesto!

James je storil, kakor mu je svetoval detektiv.

Opozorilo društvom!

Organizacije, ki objavljajo v listih svoje seje in druge prireditve, opozarjamo, da so take objave kakor v drugih dnevnih listih v »Slov. Narodu« podvržene mali pristojbini. Ta je tako skromna, da jo lahko zmore prav vsako društvo, mi pa moramo vztrajati na tem, da se plača, ne le radi obveze napram drugim listom, ampak tudi v interesu naših čitatev, ki jih gotovo bolj zanimajo druge novice, kakor pa dolgovazne reklame za razne zabave in slično, ne glede na to, da uvrstitev vsake notice tudi nas precej stane.

Ker znaša pristojbina navadno le par dinarjev, je skrajno neekonomično, ako nekatera društva zahtevajo, da jim pošljemo za objavo poseben račun. Zato prosimo vse organizacije, ki nam pošiljajo razne objave, reklame itd., da same izračunajo, koliko bo notica veljala, in pošljejo pristojbino vedno istočasno z objavo in oboje oddajo v našem upravnistvu (ne v uredništvu, ki objav ne sprejema). Ako se pošlje objava po pošti, se pristojbina lahko priloži tudi v znakah.

Pristojbine so pri vseh listih enake in znašajo:

a) za društvene prireditve brez vstopnine ali brez zveze z materialnimi dohodki (odborove seje, občini zbori, resne umetniške prireditve itd.): do 30 besed 5 Din. vsaka nadaljnja beseda 50 par.

b) za društvene prireditve v zvezi z materialnimi dohodki (veselice, plesi itd.): do 50 besed vsaka beseda 50 par. od 50 besed naprej vsaka beseda 1 Din.

Prosimo vsa društva, da se teh navodil drže, ker drugače njihovih objav ne bomo mogli priobčevati. Vsem prirediteljem pa, ki bodo še v bodoče vztrajali na tem, da jim naknadno pošljemo račun, bomo prisiljeni zaračunati tudi stroške za poštnino.

Uprava Slov. Naroda.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 26. januarja 1926.

— **Fovi zakonski osnutki.** Včeraj je bil sprejet v avdijski pri kraju minister za trgovino, ki je ob tej priliki predložil kralju v sankcijo zakonske osnutke sledečih zakonov: zakon o industrijskih obligacijah, zakon o hipotekarnih kreditih, zakon o borzah in zakon o merah in utežih.

— **Vse borze dela ukinitve.** Z uveljavljenjem novega proračuna bodo, kakor smo že včeraj kratko poročali, ukinitve vse dosedanje borze dela, ki jih je upravljalo ministrstvo socialne politike. Že lansko leto so bile ukinitve borze dela v manjših mestih, sedaj pa se ukinejo povsod, torej tudi v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu. Njegove agende bodo prevzeli ali mestne občine ali pa uradi za zavarovanje delavcev, ako bodo razpolagali s potrebnim kreditom. V Sloveniji je sedaj razen ljubljanske vzdrževala borze dela Delavska zbornica s sodelovanjem lokalnih oblasti. Kako se bo to vprašanje uredilo v bodoče, je odvisno od razumevanja lokalnih faktorjev.

— **Opozorilo telefonskim naročnikom.** Do konca tega meseca je treba pri pristojnem poštenu uradu poravnati telefonske pristojbine za I. polletje. V nasprotnem slučaju bo centrala izključila vse naročnike, ki ne obvezni ne zadostne pravočasno. Kdor plača šele po tem roku, mora ob enem plačati vse pristojbine za ureditev postaje, kakor da gre za popolnoma novega naročnika.

— **Novo kliniko beogradske medicinske fakultete.** Posvetno ministrstvo je določilo 3 milijone 800.000 Din za zgradbo novih institutov in klinik medicinske fakultete beogradske univerze.

— **Vojno ministrstvo išče sorodnike padlih vojakov.** Vojno ministrstvo objavlja imena padlih vojakov, bivših avstrijskih podanikov, pri katerih so našli razne dragocenosti, in jih sedaj brani vojno ministrstvo, a so sorodniki padlih neznani. Vojno ministrstvo poziva, da se zgledajo sorodniki padlega Antona Prevca iz Starega trga pri Raketu in Ferdinanda Krebsa iz Ormoža.

— **Objave »Uradnega lista«.** Zadnji »Uradni list« z dne 25. t. m. objavlja med drugim od trgovinskega ministra odobrene uzanice za trgovanje z moko in mleviskimi pridelki ter uzanice za trgovanje s senom in slamo.

— **Likvidacija zadruge.** Živimorejska zadruha v St. Janžu na Dolenjskem je prešla v likvidacijo.

— **Številne aretacije v Sloveniji.** Orožniške patrulje so v enem tednu zabeležile prav lepe uspehe. V celi Sloveniji se je orožnikom posrežilo zadnje dni izslediti in prijeti 17 nevarnih tatov in vlomilcev. Med njimi so tudi nekateri, ki jih že iščejo po več let in so se znali prav skrbno skrivati. Tako so prišli v St. Rupertu pri Jurkloštru dve dolga radi številnih tatvin obleke zasledovanega Franceta Pirša iz Laškega.

— **Iz albuma slovencev.** Sodne in varnostne oblasti skoraj brezuspešno zasledujejo neko ljubljansko A. M., ki se vozi od Maribora do Ljubljane in Zagreba z železniške legitimacije. Kamor pride, povsod išče prilike, da kaj izmakne, zlasti obleko in plašče. Nastopa pod različnimi imeni, tako »Ana Vodusek«, »Rosa Kimovec« itd.

— **Nalezljive bolezni v Sloveniji.** Uradno statistično poročilo navaja, da je bilo 7. januarja t. l. 23 slučajev tifuznih bolezni (v Ljubljani 3), 4 slučajji griže, 11 škrlatinke (v Ljubljani 6), 30 slučajev ošpic (v ljubljanski okolici 17), 15 slučajev davice, 7 besna in 14 dušijevga kašlja. Isti čas je bilo v mariborski oblasti 20 slučajev tifuznih bolezni, 44 škrlatinke, 4 davice in 5 dušijevga kašlja. Iz tega poročila je razvidno, da v ljubljanski oblasti bolj razsajajo nalezljive bolezni kakor v mariborski.

— **Podružnica Kola jugosloven sester v Radovljici** ima svoj letošnji redni letni občini zbor v ponedeljek, dne 31. t. m. v drugi posebni sobi pri Lectarju z občinskimi dnevnimi redom. Sestre, udeležite se občnega zbora in obrazložite svoje želje in nasvete.

— **Strušno!** Iz neumestne šale, ki si jo je dovolil doslej neznani storilec, ki je začel v soboto ponoči pred vilo mariborskega župana dr. Leskovarja navadno petardo, je nastal velikanski atentat. Klerikalni poslanec Smodej je o tem govoril celo v finančnem odboru, razni listi pa prinašajo sedaj gorostasna poročila. Tako poroča sarajevska »Večernja postaja«, da so bile vržene v hišo štiri bombe (1), ki so povzročile velikansko škodo in težko ranile stiskajo. Drugi vedo celo poročati o organiziranem bombnem atentatu, poslanec Smodej pa je celo napadel vojnega ministra, da so bombe izdane iz vojaškega skladišča.

— **Konkurs je razglašen nad imovino** tvrde inž. J. in H. Bühl, livarna zvozn in strojna stavbena delavnica v Mariboru. Prvi zbor upnikov je 27. januarja ob 11. uri pri okroglem sodišču v Mariboru. Oglasitveni rok je do 26. februarja, prvi narek pa bo dne 12. marca ob 10. dopoldne.

— **Radovljica.** V soboto, 29. t. m. ob 20. uri bo predaval v Solskem domu g. inž. Ferdo Lupša o Siamu, državi belega slona. To predavanje se bo od prejšnjih razlikovalo v toliko, da bo g. predavatelj govoril o lastnih doživljajih v Siamu; o nevarnih ekspedicijah po pragozdih, ki jih je on vodil in o tamošnjih običajih. Drugi predavatelji govorijo na podlagi študij, g. inž. Lupša pa nam bo pripovedoval o doživljajih, kar je vsekakor zanimivejša. Slična predavanja je imel v Ljubljani, Zagrebu in celo v dunajski »Uraniji«. Predavanje bo spremljale skoptične slike. Vstopnina je prav malenkostna ravno zato, da predavanje vsak lahko poseje.

— **Gripa v Varaždinu.** V Varaždinu je začela zlasti med šolsko mladino razsajati španska gripa. Obbolelo je nad 330 učencev, radi česar so oblasti odredile, da se morajo zapreti vse šole. Samo na realni gimnaziji je doslej javljenih okrog 140 obolelih. Med odraslimi ni toliko obolelih in je podoba, da se gripa loteva najbolj mladine. Po izjavi zdravnikov pa so vsa obolenja lažjega značaja.

— **Rumunsko letalo pristalo na našem ozemlju.** V bližini Jaske v zagrebški okolici je v torek krog poldneva pristalo rumunsko letalo. Letalo je bilo na potu iz Italije v Rumunijo. Radi goste megle pa je pilot izgubil orijentacijo in je moral pristati. Prosil je za pomoč pristojno oblast, na kar je poveljstvo IV. armije odposlalo na lice mesta vojaške strokovnjake, da ugotovijo vzroke pristanka in nudijo zaželeno pomoč. Ker na neravnem terenu letalo ne more vzleteti, sta morala pilot in njegov spremljevalec, dva rumunska kapetana, ostati v Zagrebu, dokler ne bodo zašli nekaterih jam in pripravili vse potrebno za ponovni start.

— **Zgradba proge Varaždin — Koprivnica.** Glasom poročil iz Beograda je neka izomska družba stavila vladno ponudbo glede zgradbe proge Varaždin — Koprivnica. Z ozirom na to pa, da namerava država to progo zgraditi v lastni režiji, ponudba, ki tudi ni preveč ugodna, ne bo sprejeta. Proga ni važna le v gospodarskem, marveč zlasti tudi v strateškem oziru.

— **Glad v Hercegovini.** Glasom poročil iz Mostara vlada v goratih pokrajinah Hercegovine huda lakota. V nekaterih krajih že cel mesec niso videli kruha. Radi snežnih metevžev je vsak dovoz od zunaj onemogočen. Ljudstvo je uporno. Zatrjuje se, da je katastrofa zavzela še večji obseg, kakor 1. 1917, ko so se cele vasi izselele v druge pokrajine.

— **Radi 7 Din — dve in pol leta ječe.** Apelacijsko sodišče v Novem Sadu je obsodilo seljaka Pavla Dinjaka radi ropa sedmih dinarjev na dve in pol leta ječe. Pred prvostanskim sodiščem je bil Dinjak oproščen.

— **Pri prepočasnem delovanju črevesa.** Želodcem in črevesem katarju, oteklini debelega črevesa, nagnjenju k vnetju slepega črevesa odstrani prirodna grenčica »Francia« vse zastajalne v organih spodnjega telesa hitro in brez bolečin. Dolgoletno izkušnje bolne uče, da raba vođe Franz Josefa izboljša delovanje črevesa. Dobiva se po lekarnah, drogerijah in trgovinah s specializiranim blagom.

14-L

«ITO» zobna pasta najboljša.

Iz Ljubljane

— **Tatjanin večer,** ta vsakoletna prireditev ruskih akademikov na naši univerzi, se je vršil sinoči v hotelu Union. Z ozirom na splošno slabši obisk vseh letošnjih prireditev in na visoki datum je bil obisk nad pričakovanje lep. Glavna zasluga na tem gre poleg simpatij, ki jih uživajo skromni in marljiv ruski dijaki, nastopu slovite plesne dvojice Provan iz Zagreba. Njuni plesi so tudi res tvorili višek programa in so izživali vedno cele viharje aplavza, tako da sta morala več točk ponoviti. Živahno priznanje so želi tudi vsi drugi nastopajoči: g. Kovač, ki je zapel dve arilji, g. Nablocka in Šaričeva z ruskimi recitacijami, gđc. Markovičeva iz Zagreba ter gđc. Tuljakova in Mohorjeva ter g. Golovin s svojimi plesnimi točkami. Večer so posejeli poleg drugih odličnih predstavnikov tudi dvorna dama ga. Tavčarjeva, veliki župan dr. Batič in divizijski general Kalafatovič. Skoro polnočevitno je bila zastopana ljubljanska ruska kolonija, s katero so ostali ljubljancje v prijetni zabavi pozno v noč.

— **Poljsko.** Pretekli teden so listi objavili poročilo ankete odbora, ki je preiskoval malverzacije pri kraljevni organizaciji Udruga invalidov v Ljubljani. V poročilu je navedeno tudi ime Matka Štefeta, za prošnjo ugotovljamo, da omenjeni Matko Štefe ni identičen z invalidom in mestnim uršnim stražnikom g. Matkom Štefotom.

— **Iz Ljubljani ni španske.** Po Ljubljani se še vedno širijo vesti, da razsaja po mestu španska ali gripa. Mestni fizikat kategorično ugotavlja, da do danes še ni bil fizikat javljen niti eden slučaj španske.

— **Iz Svetosavske proslave v Ljubljani.** Jutri v četrtek 27. t. m. slave vse šole v naši državi praznik velikega svetoslavlja sv. Save. V Ljubljani prirede na šolah primerno proslave. Pravoslavna občina priredi za šolsko mladino ob 9. dopoldne veliko proslavo v dvorani Sokola I. na Taboru. Kakor vsako leto, praznuje sv. Savo tudi letos ljubljanska univerza. Ob 11. dopoldne se vrši v veliki dvorani predavanje rektorja dr. Frana Lukmana, nakar se razdeli akademikom vseh petih fakultet nagrade za najboljšo znanstveno temo. Zvečer se vrši na Taboru občijana »Svetosavske besede« s sodelovanjem »Glasbene Matic« in odličnih članov naše opere. Po akademiji bo ples.

— **Iz Zdravstveno stanje v Ljubljani leta 1926.** Mestni fizikat sestavlja obširno poročilo o zdravstvenem stanju mesta Ljubljane v preteklem letu 1926. V splošnem je ugotovljeno, da je bilo zdravstveno stanje leta 1926 v Ljubljani zelo povoljno. Nalezljive bolezni se niso v velikem obsegu pojavljale. Med šolsko dečo so se sicer pojavile običajne nalezljive otroške bolezni, toda zaprti so bili le posamni razredi za nekaj dni, da se je soba desinficirala, šol pa ni bilo potreba za več dni zaprti. Preteklo leto je bilo v Ljubljani rojenih 1516 oseb, umrlo pa jih je 1185. Porok je bilo v Ljubljani 667.

— **Iz Prijava psov.** Lastniki in rejniki psov se ponovno opozarjajo, da je do 31. januarja 1927 prijaviti popisovalnemu uradu mesnega magistrata ljubljanskega (Mestni trg št. 2-II, vrata št. 46) brez izjeme vse pse — tudi pse čuvaje ter mladiče — ki se nahajajo na ozemlju mestne občine ljubljanske, ne izzemši Barč in Sp. Šiško, ter plačati pasjo tako za leto 1927 v znesku 100 Din. Zamudnikom se bo s 1. febr. 1927 zaračunavala pasja taksa v dvonem znesku, na kar se lastniki psov posebno opozarjajo.

— **Iz Opozorjamo še enkrat na Svetosavsko svetveno besedo,** ki se vrši 27. t. m. na Taboru. Ta večer se bo cestna železnica ustavljala na križišču Šentpeterske ceste in Škofje ulice na ovinku, od koder je ugoden dohod do Tabora. Preskrbljeno je za ta večer z vsestranskimi dobrimi in cenimi okrepili.

— **Iz Geografsko društvo v Ljubljani** vabi vse geografe in prijatelje geografije na svoj občini zbor, ki se vrši v petek 28. t. m. ob pol 6. uri popoldne v geografskem inštitutu univerze (levo, II. nadstropje, zadaj). Pri slučajnostih se bomo pogovorili tudi glede udeležbe II. kongresa slovenskih geografov na Poljskem.

— **Iz Tradicionalni rudarski »Skok preko koze«** se bo vršil 19. februarja v veliki dvorani na Taboru. — Odbor.

— **Iz Predprodajo vstopnic za lovski ples** je prevzela tvrdka Anton Schuster, Mestni trg 25 Istotam je dobili še nekaj lož.

— **Iz Veliko maskarado priredi plesni** odsek v soboto dne 29. t. m. na Strelišču pod Rožnikom. Začetek ob 8. zvečer. 63-n

— **Iz Prva seja celokupnega damskega** komiteja za 1. reprezentančni ples slušateljstva ljubljanske univerze se vrši v petek 28. januarja ob 16. v damski sobi kavarne »Emone«.

— **Iz Društvo »Treznost«** ima svoj redni seestanek v sredo 26. t. m. ob pol 7. uri zvečer v klavirski sobi moškega učiteljskega v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: 1. Predavanje br. Cerkvenika. 2. Protialkoholni kongres v Ljubljani. — Vabimo vse abstinentne in prijatelje našega pokreta.

— **Iz Akademsko društvo »Treznost«** ima redni seestanek v petek 28. t. m. ob triletni na 15. (Univerza, balkonska dvorana) — brez akademskih četiri. Predava br. dr. Mikšič o svojem propagandnem potovanju po Jugoslaviji. — Treznost.

— **Iz Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«** v sredo (26. t. m.) zvečer ženski zbor, moškega zbora vaje v četrtek in Skupna skupščina prihodnji ponedeljek. Odbor.

— **Iz Plesne vaje tehnikov akademikov** se vršijo izjemoma danes, v sredo ob 8. zvečer v dvorani »Kazine«.

— **Iz Sokolsko društvo v Šiški priredi** v torek 1. februarja maskarado na Bel. leuve in ne v sredo 2. februarja kot je bilo včeraj pomotoma poročano.

— **Iz Odbor društva »Pravnik«** opozarja svoje člane še enkrat na redno glavno skupščino, ki se bo vršila dne 28. t. m. (petek) ob 17. uri popoldne v Ljubljani v sodni palači št. 79 in jih vabi, da se skupščine mnogobrojno udeležijo.

— **Iz Telesno kulturno društvo »Atena«** in ortopedija. Primarij ortopedskega oddelka splošne bolnice, g. dr. Minaž, je 6. t. m. v knjižnici Matica govoril o razvoju in socialnem pomenu ortopedije. V svojem zanimivem predavanju, spremljanem s skoptičnimi slikami, je g. doktor pokazal razne telesne hibe, ki se pa morejo zdraviti z ortopedsko telovadbo. Telesno kulturno društvo »Atena« vzdržuje v ta namen že nekaj let svoj ortopedski zavod, katerega je že marsikdo hvaležen, da ima danes zdravo in lepo telo. Natančne podatke o tej telovadbi bodo stranke v ortopedskem zavodu v »Mladici«, Sušjeva ulica 9, vsak delavnik ob 4. do pol 6. popoldne.

— **Iz Vreme.** Včeraj je ob 21. kazal barometer 773,5, termometer —0,6 stopinj C. Danes ob 7. jutraj barometer 778, termometer —2 stop. C, opoldne barometer 776, termometer —0,5 stop. C. Zmeren mraz. Stoletna pratika napoveduje za danes sneg.

— **Iz Za ples v slovenskih nočah 19. febr.** prihajajo dnevno nove prijave udeležencev in obeta biti to najlepši večer letošnjega predpusta.

— **Iz Drobna policijska kronika.** Včeraj so bile aretirane štiri osebe. Neke Ivanka radi tajne prostitucije, neki delavec radi posestnih komunističnih brošur, neki Miljuna radi pretepa in Mirko K. radi tatvine bleke. Mariji Rutar je neznan tat odnesel 22 lat, vrednih 600 Din. Prijavljena je neka rafinirana goljufija. Ker je bil včeraj prvi dan po prepovedi točenja plač, so bile gostilne nabito polne, zato je prijavljenih več slučajev razgrajanja in pretepotov, kakor tudi kaljenja nočnega miru. Ivanka L. je ukradla gospej Julijani nekaj kilogramov moka.

— **Iz Obsejona tihotapec z valuto.** Ljubljanska carinarnica je začetkom tega meseca imela prav dober posel. Zalotila je v dunajskem brozavku tihotapca Hasekela Kramera iz Galičije, ki je skušal iztihnati 2000 napoleonov Hasekel Kramer je silovito protestiral, toda cariniki so mu napoleonore pobrali. Ko je videl, v kakšno zagato je zapredel, je hitro odkril in pustil v vlaku vse. Carinarnica mu je napoleonore zaplenila in ga še po vrhu sedaj obsodila na 50 tisoč dinarjev denarne kazni.

— **Iz Nesrečna Antonija.** Znana je po Ljubljani Antonija Pucelj, doma tam iz Sodražice. Izganjajo jo iz Ljubljane, a vedno se vrača kakor lastovica v svoje staro gnezdo. Zadnjič jo so prijeli, ker je osumljena tudi tatvine denarja. Vzela je iz torbice neki služkinji Angelici 50 Din z motvacijo, da jo to njen denar. Včeraj jo je stražnik vodil v arest. Antonija pa mu je pobegnila in zbežala proti kavarni v Kolodvorski ulici, kjer je ubila šipo. Uprala se je z vsemi silami, da bi jo odvedli v zapor.

— **Iz Najdena granata.** Včeraj so se začeli ljudje zbirati v drevoredu pri nekdanji ruski restavraciji »Volga« na valesejmu ter v strahu pripovedovali, da leži tam zadaj za restavracijo granata. Prišli so varnostni organi in ugotovili, da je bila granata — že izstreljena.

Iz Celja

— **c Napredni glasovi so,** kakor drugod, tudi v celjski okolici občini lepo napredovali. SLS je nekaj nazadovale. Posamezne stranke so dobile sledeče število glasov: SLS 563, SKS 20, Korenovi socialisti 164, Bernotovi socialisti 53, SDS 196 (je napredovala za 28 glasov), Radičev disident Urleb 23 glasov.

— **c Javna mestna knjižnica** se že urejuje v pričetni sobi mestnega magistrata. Otvorjena bo skoro gotovo s 15. februarjem.

— **c Svetosavska proslava** za pravoslavne šolske otroke in ostalo občinstvo se bo vršila v četrtek, dne 27. t. m. ob 11. uri popoldne v državni trgovski šoli.

— **c Tedenski izkaz mestne klavnice.** V tednu od 17. do 23. januarja se je zaklalo 6 konj, 17 volov, 17 krav, 1 telico, 62 telet in 55 svinj. — Uvozilo se je 1017 kg telefine in 812 kg svinjine.

Iz Maribora

— **m Prostori za oblastno skupščino v Mariboru.** Po vsestranski izbiri se je komisija, ki je imela nalog, da izbere primerne prostore za zasedanje mariborske oblastne skupščine, odločila za prostore v Narodnem domu. Sejna dvorana bo v sedanjih velikih dvorani, dočim se ostali prostori v I. in II. nadstropju primerno preurade za potrebne stranske prostore, klubske sobe, pisarne itd. Misel, da bi oblastna skupščina zasedala v kazinskem poslopju, se je opustila, ker bi se morala radi tega izseliti študijska knjižnica in Uradniška menza, a bi prostori kljub temu ne odgovarjali vsem potrebam. S potrebno adaptacijo prostorov se bo takoj pričelo, ker se oblastna skupščina v smislu zakonskih določb že 6 tednov že sestane.

— **m Vztrajen kandidat.** Vsekakor vztrajen kandidat je mariborski vitez Zagorski. Pri vsakih volitvah je kandidiral in vsakokrat ga je še pošteno polonil. Ker je videl, da v Mariboru ni nič, se zateče enkrat v ta, enkrat v drugi srez. Tokrat si je izbral za žrtev Prekmurce. Pa tudi Prekmurci niso za take šale. Dobil je manj glasov kakor pa je imel čuvarjev skrinjice. Po Mariboru je za špas nauparjal preostale lepake iz leta 1925, e katerimi vabi volilce v Slovenjgradcu, naj vržejo kroglice v osmo skrinjico. Mariborčani so sprva čudno gledali, ker so bile v Mariboru le štiri skrinjice. Kmalu pa so spoznali, da jih je nekdo pategnil.

— **m Ne puščajte otrok brez nadzorstva!** V Gosposki ulici 40 se je težko opekeli 10-mesečni otrok. Dete, ki je delalo prve korake, se je motalo okrog Medilnika, na katerem je stal lonec vročega mleka. Nič hudega slučaj, se je dete oprilelo tudi loneca, ki pa se je prevrnil. Skoraj vrelo mleko je polilo otroka tako, da je dobil po vsem životu nevarne opekline in so ga morali prepeljati v bolnico.

— **m Avtomobilizacija Maribora.** Kakor se zatrjuje, je prešla mestna občina od neke družbe ponudbo glede avtomobilizacije mesta. Družba je pripravljena kupiti 12 avtomobilov, ki bi vršili v mestu vse promet na sličan način kakor tramvaj. Po petih letih bi družba avtomobile brezplačno prepustila občini. Občina pa mora izposlovati koncesijo.

Gospodarstvo

Sladkorni trg

Pretekli teden ni prinesel na sladkorah trgu nobenih večjih izprememb. Visoke cene sladkorja koncem lanskega leta so prisilile Kubo k podvznanju produkcije tako, da je obratovalo koncem preteklega tedna že 167 tovarn proti 163 v decembru lanskega leta. Tudi dovoz v pristanišča naglo narasla, dasi da ni dosegel lanske višine. Zato so bili kupci zelo rezervirani in cene so koncem tedna znatno padle. V sredo so bili težaji razmeroma najnižji. Na cene so vplivale tudi velike ponudbe Kubancev. Jasno je, da je ta padec samo tehnični in da ne bo vplival na čvrsto tendenco letošnje sladkorne kampanje. Glede prihodnjih mesecev se ne ve, kakšen bo položaj na sladkornem trgu. Produkcija sladkorja v Evropi in na Javi se bo najbrž povečala in zato ni izključeno, da bodo cene nekoliko padle. Kubanske prompt blago ocarinjeno je notiralo v New-Yorku 18. I. 498, 22. I. pa 5, terminsko za januar 3.07 in 3.16, za april 3.15 in 3.21, za maj 3.27 in 3.31, za junij 3.37 in 3.42, za avgust 3.43 in 3.49, za december 3.27 in 3.29.

Na evropskih trgih se je razvijal promet mirno. London povprašuje po sladkorju v znatni meri. Zaloge v Angliji so znašale koncem lanskega leta 358.000 ton proti 439.000 predlanskim, kar vpliva na povpraševanje. Anglija je preskrbljena s sladkorjem komaj za 2 meseca. Na praškem trgu je bil promet slab. Izvoz je neznan, ker je Loba zamrznila in ker je izpodrinila Čeha s švicarskega trga Nemčija, ki bo izvozila letos okrog 200.000 ton domačega sladkorja.

— **g Preobilica vagonov.** Pred par meseci je vladalo pri naših železnikah veliko pomanjkanje vagonov, radi česar so se neprestano množile pritožbe gospodarskih krogov. Na pritisk ministrstva za trgovino je železniška uprava zahtevala povrnitev naših vagonov, ki so se nahajali v inozemstvu. Ti vagoni so sedaj po večini dospeli nazaj. Izkazalo se je, da razpolaga naša železnica z dovoljnim številom vozovnega parka. Sedaj, ko je glavna izvozna sezona že minula, je skoraj na vseh postajah mnogo praznih, neizrabljenih vagonov, tako da se baje merodajni krogi že celo bavijo z mislijo, da bi del teh vagonov posodili kakšni sosedni državi.

— **g Konferenca o poljedelskih kreditih.** Ministrstvo za poljedelstvo je sklicalo za prihodnje dni konferenco vseh gospodarskih zlasti pa poljedelskih organizacij. Konferenca se bo bavila z vprašanji, ki so v zvezi s povzdigo našega poljedelstva, zlasti pa z vprašanjem poljedelskih kreditov. Ministrstvo za poljedelstvo namerava pri Narodni banki pokreniti primerno akcijo, da dobe tudi poljedelci, zlasti pa večje zadrage, pri Narodni banki ceneno kredite.

— **g Italijanska trgovinska bilanca visoke pasivna.** Glasom uradne statistike je znan italijanski izvoz v minulem letu 18.607 milijonov lir, uvoz pa 25.764 milijonov. Bilanca je torej pasivna za nad 7 milijard. Izvoz predstavlja po vrednosti le 71,5 odstotka uvoza.

— **g Znižanje kapitala.** Električna tovarna »Transformator«, d. z. o. o. z. v Ljubljani, namerava v smislu sklepa družbenikov znizati osnovno glavnico od dosedanjih 1 milj. 280.000 Din na 321.000 Din.

— **g Obilica denarja na denarnem trgu.** Na svetovnem denarnem trgu je v zadnjem času opažati obilico denarja. Povsod ga ponujajo, čisto po zelo ugodnih pogojih. Tako je n. pr. CSR dobila mnogo inozemskih ponudb, ki pa jih mora odklanjati, ker vlada itak na domačem trgu velikanska obilica kapitala.

Konkurenca filmskih lepotic

Kakor znano, so že pred božičem v Berlinu določili vsaki srednjeevropski državi njeno »kraljico lepote« ali »Miss Polonijo«, »Miss Jugoslavijo« itd. Najlepši med temi najlepšimi sta baje zastopnici Poljske in Avstrije. Avstrijska je seveda Dunajčanka in edina med vsemi izbranimi, ki je že poročena. Med Cehinjami je zmagala v svoji domovini in v Avstriji že poprej popularna praška filmska diva Anny Ondra.

Fanamet, ki je organiziral to zanimivo in razburljivo konkurenco, je z doseženim uspehom lahko zadovoljen. Ni dvoma, da je imela konkurenca boli značaj in namen reklame, kakor pa svrhu iskanja novih filmskih zvezd. Zato prvotne obljube o sijajnih angžamanih sedaj tudi vedno bolj kopne.

Nič več ni govora o tem, da bodo agazirane vse izvoljenke posameznih držav, še manj pa o onih drugih, ki so tudi prišle v finalno tekmovalstvo. Angažman so reducirali na eno samo izmed vseh »kraljic«, a še ta ne bo romala v Hollywood, ampak bo ostala lepo na Dunaju ali v Berlinu. Le če se bo kot filmska igralka posebno obnesla, se ji bo morda sčasoma odprla pot tudi v ameriški raj. Ta »kraljica« bo izvoljena prve dni februarja na Dunaju. Najresnejše tekmovalke so gori omenjene zastopnice Češkoslovaške, Avstrije in Poljske, največ izgledov za angažma pa ima Anny Ondra, ker je že sedaj pri filmu.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Sv. Petra cesta 19.

Ureduje: Josip Zupenčič. — Za »Narodno tiskarno«: Fran Jezeršek. — Za tiskratni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.